

Απόφαση ΣτΕ 4470/2005

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 12 Ιανουαρίου 2005, με την εξής σύνθεση : Κ. Μενουδάκος, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Ε' Τμήματος, Ν. Ρόζος, Μ. Κωνσταντινίδου, Σύμβουλοι, Χρ. Λιάκουρας, Δ. Βασιλειάδης, Πάρεδροι. Γραμματέας η Γ. Σακελλαρίου, Γραμματέας του Ε' Τμήματος.

Για να δικάσει την από 23 Ιουλίου 1999 αίτηση :

των : 1) ----- , 2) ----- και 3) ----- , οι οποίοι παρέστησαν με τον δικηγόρο Ιωάννη Τόλια (Α.Μ. 9644), που τον διόρισαν με πληρεξούσιο,

κατά του Υπουργού Γεωργίας, ο οποίος παρέστη με την Ευαγγελία Σκαλτσά, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την αίτηση αυτή οι αιτούντες επιδιώκουν να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 4/1999 απόφαση της Δευτεροβάθμιας Επιτροπής Επιλύσεως Δασικών Αμφισβητήσεων του Εφετείου Θεσσαλονίκης.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Παρέδρου Χρ. Λιάκουρα.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο των αιτούντων, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση και την αντιπρόσωπο του Υπουργού, η οποία ζήτησε την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου κ α ι

Α φ ο ύ μ ε λ έ τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α

Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ ά τ ο Ν ό μ ο

1. Επειδή, για την υπό κρίση αίτηση έχουν καταβληθεί τα νόμιμα τέλη (υπ' αριθμ. 1956559 - 60/1999 διπλότυπα είσπραξης Δ.Ο.Υ. Δικαστικών Εισπράξεων Αθηνών) και το παράβολο (υπ' αριθμ. 1662219/1999 ειδικό έντυπο παραβόλου).

2. Επειδή, με την υπό κρίση αίτηση ζητείται η ακύρωση της υπ' αριθμ. 4/1999 απόφασης της Δευτεροβάθμιας Επιτροπής Δασικών Αμφισβητήσεων Εφετείου Θεσσαλονίκης, με την οποία, κατόπιν προσφυγής του Διευθυντή Δασών Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, ακυρώθηκε η υπ' αριθμ. 1/1998 απόφαση της Πρωτοβάθμιας Επιτροπής Δασικών Αμφισβητήσεων Νομού Πιερίας. Με την απόφαση, αυτή είχαν γίνει δεκτές αντιρρήσεις των αιτούντων κατά της υπ' αριθμ. 2428/3.4.1998 πράξης χαρακτηρισμού του Διευθυντή Δασών Νομού Πιερίας, με την οποία, από συνολική έκταση 5.475 τ.μ. στη θέση «-----» περιοχής Πλαταμώνα του Ν. Πιερίας, χαρακτηρίσθηκαν ως δάσος και ως αναδασωτέα έκταση, τμήματα εμβαδού 2.202 και

1.506 τ.μ. αντίστοιχα, επί μέρους των οποίων οι αιτούντες επικαλούνται δικαιώματα κυριότητας.

3. Επειδή στο άρθρο 14 του Ν. 998/1979 (ΦΕΚ 289 Α΄) ορίζονται τα εξής : "1. Εάν δεν έχει καταρτισθεί εισέτι δασολόγιον, ο χαρακτηρισμός περιοχής τινός ή τμήματος της επιφανείας της γης ως δάσους ή δασικής εκτάσεως και ο καθορισμός των ορίων τούτων διά την εφαρμογήν των διατάξεων του παρόντος νόμου, ως και ο προσδιορισμός της κατηγορίας εις ην ανήκει δάσος ή δασική έκτασις κατά τας εν άρθρ. 4 διακρίσεις, ενεργείται κατ' αίτησιν οιουδήποτε έχοντος έννομον συμφέρον ή και αυτεπαγγέλτως διά πράξεως του κατά τόπον αρμοδίου δασάρχου. 2. Η κατά την προηγουμένην παράγραφον πράξις δέον να είναι προσηκόντως ητιολογημένη Η πράξις αυτή κοινοποιείται εις τον υποβαλόντα την σχετικήν αίτησιν ιδιώτην ή νομικόν πρόσωπον ή δημοσίαν υπηρεσίαν, αποστέλλεται εις τον οικείον δήμον ή κοινότητα και εκτίθεται επί ένα μήνα μερίμνη του δημάρχου ή προέδρου της κοινότητος εις το δημοτικόν ή κοινοτικόν κατάστημα. Ανακοίνωσις περί της συντάξεως της ως άνω πράξεως και της αποστολής αυτής εις τον οικείον δήμον ή κοινότητα, μετά περιλήψεως του περιεχομένου της δημοσιεύεται εις δύο τουλάχιστον τοπικάς εφημερίδας ή εις μίαν τοπικήν και μίαν εφημερίδα των Αθηνών ή της Θεσσαλονίκης. 3. Κατά της πράξεως του δασάρχου περί ης αι προηγούμεναι παράγραφοι, επιτρέπονται αντιρρήσεις του νομάρχου, ως και παντός έχοντος έννομον συμφέρον φυσικού ή νομικού προσώπου, εντός δύο μηνών από της κατά τα ανωτέρω προς αυτό κοινοποιήσεως, ή, εφ' όσον δεν συντρέχει περίπτωσις κοινοποιήσεως, από της τελευταίας των κατά την προηγουμένην παράγραφον δημοσιεύσεων, ενώπιον της κατά το άρθρ. 10 παρ. 3 επιτροπής του νομού, εις όν ευρίσκεται η υπό αμφισβήτησιν έκτασις ή το μεγαλύτερον τμήμα αυτής. Η επιτροπή, ως και η δευτεροβάθμιος τοιαύτη, λαμβάνουσα υπ' όψιν τον σχετικόν φάκελον και τας προτάσεις του ενδιαφερομένου ως άνω ιδιώτου, νομικού προσώπου ή δημοσίας υπηρεσίας, δυναμένη δε και να διενεργήση αυτοψίαν προς μόρφωσιν ασφαλεστέρας γνώμης περί της υφισταμένης εν τη περιοχή καταστάσεως, αποφαινεται ητιολογημένως εντός τριμήνου προθεσμίας από της υποβολής των αντιρρήσεων. 4. ...".

4. Επειδή, η αρμοδιότητα άσκησης προσφυγής κατά απόφασης Πρωτοβάθμιας Επιτροπής Επιλύσεως Δασικών Αμφισβητήσεων ενώπιον της Δευτεροβάθμιας Επιτροπής Επιλύσεως Δασικών Αμφισβητήσεων, η οποία, σύμφωνα με το προαναφερόμενο άρθρο 14 παρ. 3 του ν. 998/1979 (Α΄ 289), ανήκε στο Νομάρχη, μεταβιβάσθηκε στους οικείους Περιφερειακούς Διευθυντές Νομών δυνάμει των άρθρων 3 παρ. 1 του ν. 2218/1994 (Α΄ 90) και 4 παρ. 2 και 6 και 6 παρ. 7 του ν. 2240/1994 (Α΄ 153). Περαιτέρω, η εν λόγω αρμοδιότητα περιήλθε τελικώς, δηλαδή μετά την κατάργηση των θέσεων των Περιφερειακών Διευθυντών (άρθρο 14 παρ. 2 του ν. 2399/1996, Α΄ 90), στους Γενικούς Γραμματείς των Περιφερειών (ΣΤΕ 2583/2004, Πρβλ. ΣΤΕ 1417/2004 κ.ά.). Αρμόδιος, επομένως, για την άσκηση προσφυγής ενώπιον της Δευτεροβάθμιας Επιτροπής Επιλύσεως Δασικών Αμφισβητήσεων νομού Πιερίας κατά της υπ' αριθμ. 1/1998 απόφασης της Πρωτοβάθμιας Επιτροπής Επιλύσεως Δασικών Αμφισβητήσεων Νομού Πιερίας ήταν ήδη, κατά το χρόνο άσκησης της προσφυγής (10.11.1998), ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

5. Επειδή, περαιτέρω, όπως έχει κριθεί (ΣτΕ 1417/2004, 1286/ 2003, 1081/2002 κ.ά.), η απόφαση για τη μεταβίβαση αρμοδιότητας ή του δικαιώματος υπογραφής, φέρει κανονιστικό χαρακτήρα. Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 301/1976 (Α' 91) : «Διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως δημοσιεύονται α) ... γ) Αι κανονιστικά πράξεις του υπουργικού συμβουλίου, του πρωθυπουργού και των υπουργών ή υφυπουργών, ως και οιοδήποτε ετέρου συλλογικού ή ατομικού οργάνου της Διοικήσεως, επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 2 του παρόντος ...» και στην παρ. 1 του άρθρου 2 του ίδιου νόμου ότι «Δεν δημοσιεύονται διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως α) Αι κανονιστικού χαρακτήρα πράξεις οιοδήποτε εκ των υπό στοιχ. γ' της παραγράφου 1 του προηγουμένου άρθρου οργάνων της Διοικήσεως διά τας οποίας ειδική διάταξις νόμου προβλέπει την δημοσίαν γνωστοποίησιν αυτών δι' ετέρου προσφόρου μέσου ...».

6. Επειδή, στο έβδομο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2503/1997 (Α' 107), ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας «με απόφασή του μπορεί να μεταβιβάζει στο Γενικό Διευθυντή της Περιφέρειας, στους Προϊσταμένους Διευθύνσεων και γενικά σε προϊσταμένους υπηρεσιακών μονάδων της Περιφέρειας, ορισμένες αρμοδιότητές του ή το δικαίωμα να υπογράψουν κατά περίπτωση «με εντολή Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας». Εξάλλου, οι πράξεις του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας που μεταβιβάζουν αρμοδιότητες ή το δικαίωμα υπογραφής στα μνημονευόμενα στην ως άνω διάταξη όργανα έχουν, κατά τα αναφερόμενα στην προηγούμενη σκέψη, κανονιστικό χαρακτήρα, πρέπει δε, για να λάβουν νόμιμη υπόσταση, να δημοσιευθούν, κατά τον κανόνα του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 301/1976, στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως δεδομένου ότι δεν προβλέπεται από την παραπάνω εξουσιοδοτική διάταξη ή από άλλη ειδική διάταξη νόμου η δημοσίευσή τους με άλλο τρόπο (πρβλ. ΣτΕ 2583/2004, 1417/2004, 3208/2002).

7. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, ο Διευθυντής Δασών Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας άσκησε ενώπιον της Δευτεροβάθμιας Επιτροπής Επιλύσεως Δασικών Αμφισβητήσεων Περιφέρειας Εφετείου Θεσσαλονίκης την από 10.11. 1998 προσφυγή κατά της υπ' αριθμ. 1/18.9.1998 αποφάσεως της Πρωτοβάθμιας Επιτροπής Επιλύσεως Δασικών Αμφισβητήσεων Νομού Πιερίας, η οποία είχε κάνει δεκτή αντιρρήσεις των ήδη αιτούντων κατά της υπ' αριθμ. 2428/3.4.1998 πράξης του Διευθυντή Δασών Νομού Πιερίας περί χαρακτηρισμού έκτασης εμβαδού 5.475 τ.μ. στη θέση «Αγιάσματα» περιοχής Πλαταμώνα του Ν. Πιερίας. Η εν λόγω προσφυγή ασκήθηκε από τον Διευθυντή Δασών Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας κατ' επίκληση της υπ' αριθμ. 29968/28.8.1997 απόφασης του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας «Κατανομή αρμοδιοτήτων σε θέματα δασών στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, τον Δ/ντή Δασών Περιφέρειας, τους Δ/ντες δασών Νομών και Δ/ντη Αναδασώσεων Θεσσαλονίκης και στους Δασάρχες». Η απόφαση όμως αυτή του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, ο οποίος ήταν αρμόδιος για την άσκηση της παραπάνω προσφυγής, έχει κανονιστικό χαρακτήρα και για να λάβει νόμιμη υπόσταση έπρεπε να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην προηγούμενη σκέψη, εφόσον δεν υφίσταται ειδική διάταξη, η οποία να προβλέπει τη δημοσίευσή της με άλλο τρόπο. Εν προκειμένω, όμως, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του

φακέλου η ως άνω κανονιστική απόφαση στο προοίμιο της οποίας μνημονεύεται ο προαναφερόμενος νόμος 2503/1997, δεν δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, όπως βεβαιώνεται στο υπ' αριθμ. 12547 από 17.12.2004 έγγραφο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας προς το Δικαστήριο ούτε, άλλωστε, η Διοίκηση επικαλείται δημοσίευση της απόφασης αυτής με άλλο τρόπο.

8. Επειδή, με τα παραπάνω δεδομένα, εφόσον δηλαδή η κανονιστική απόφαση, με την οποία, μεταβιβάσθηκαν στον Διευθυντή Δασών αρμοδιότητες του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας που αφορούν, μεταξύ άλλων, την προστασία των δασών (βλ. παρ. α μετά το εδ. 14 του στοιχ. ΙΙΙ της παρ. Δ, την οποία επικαλείται ο Διευθυντής Δασών, στην προαναφερόμενη προσφυγή του, σε συνδυασμό προς τις παρ. Α στοιχ. ΙV, Β στοιχ. ΙV και Γ στοιχ. ΙV), είναι ανυπόστατη διότι δεν δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, η αρμοδιότητα άσκησης της προσφυγής δεν είχε περιέλθει στο Διευθυντή Δασών Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και, συνεπώς, η Δευτεροβάθμια Επιτροπή, η οποία εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη, όφειλε να απορρίψει την προσφυγή αυτή αφού ασκήθηκε από αναρμόδιο όργανο, αντί να την εξετάσει κατ' ουσία και να την κάνει δεκτή (πρβλ. ΣτΕ 2583/2004, 5333/1987). Για το λόγο αυτό, που προβάλλεται βασιμώς, πρέπει να γίνει δεκτή η κρινόμενη αίτηση και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη πράξη.

9. Επειδή, μετά την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης για τον ανωτέρω λόγο, παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση των λοιπών λόγων ακυρώσεως.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Δέχεται την αίτηση.

Ακυρώνει την υπ' αριθμ. 4/1999 απόφαση της Δευτεροβάθμιας Επιτροπής Επιλύσεως Δασικών Αμφισβητήσεων Περιφέρειας Εφετείου Θεσσαλονίκης.

Διατάσσει την απόδοση στους αιτούντες του κατατεθέντος παραβόλου.

Επιβάλλει στο Δημόσιο τη δικαστική δαπάνη των αιτούντων, που ανέρχεται σε εννιακόσια είκοσι (920) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 8 Μαρτίου 2005 και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 29 Δεκεμβρίου 2005.

Ο Πρόεδρος του Ε' Τμήματος Η Γραμματέας του Ε' Τμήματος

Κ. Μενουδάκος Γ. Σακελλαρίο